

„Būkite gailestingi, kaip ir jūsų Tėvas gailestingas“ (Lk 6, 36)

Meilės kelyje būti šalia kenčiančiųjų

Brangūs broliai ir seserys,

Prieš trisdešimt metų šventasis Jonas Paulius II įsteigė Pasaulinę ligonių dieną, kad Dievo tauta, katalikiškos sveikatos priežiūros institucijos ir pilietinė visuomenė skirtų daugiau dėmesio ligoniams ir tiems, kurie jais rūpinasi [1].

Esame dėkingi Viešpačiui už pastarųjų metų pažangą dalinėse Bažnyčiose visame pasaulyje. Daug pažengta pirmyn, tačiau dar reikia nueiti ilgą kelią, kad visiems ligoniams, net ir didžiausio skurdo ir atskirties vietose bei situacijose, būtų užtikrinta reikiama sveikatos priežiūra, taip pat sielovadinis palydėjimas, kad ligos laiką jie galėtų išgyventi vienybėje su nukryžiuotu ir prisikėlusiu Kristumi. 30-oji Pasaulinė ligonių diena, kurios kulminacinė šventė dėl pandemijos vyks ne Arekipoje (Peru), kaip planuota, bet Šv. Petro bazilikoje Vatikane, tepadeda mums augti artumu bei tarnystėje ligoniams ir jų šeimoms.

1. Gailestingi kaip Tėvas

Šiai trisdešimtajai Pasaulinei ligonių dienai parinkta tema „Būkite gailestingi, kaip ir jūsų Tėvas gailestingas“ (Lk 6, 36) pirmiausia kreipia mūsų žvilgsnį į Dievą, „apstų gailestingumo“ (Ef 2, 4), kuris visada su tėviška meile žvelgia į savo vaikus, net jei jie tolinasi nuo jo. Gailestingumas iš tiesų yra tinkamiausias Dievo vardas, išreiškiantis Jo esmę – ne kaip proginis jausmas, bet kaip jėga, esanti visame, ką Jis daro. Tai drauge jėga ir švelnumas. Todėl su nuostaba ir dėkingumu galime sakyti, kad Dievo gailestingumas apima ir tėvystės, ir motinystės santykį (plg. Iz 49, 15), nes Jis rūpinasi mumis su tėviška stiprybe ir motinišku švelnumu, visada trokšdamas suteikti mums naują gyvenimą Šventojoje Dvasioje.

2. Jėzus, Tėvo gailestingumas

Didžiausias gailestingosios Tėvo meilės ligoniams liudytojas yra jo vienatinis Sūnus. Kaip dažnai Evangelijose pasakojama apie Jėzaus susitikimus su įvairiomis ligomis sergančiais žmonėmis! Jis „vaikščiojo po visą Galilėją, mokydamas jų sinagogose, skelbdamas karalystės Evangeliją ir gydydamas žmonėse visokias ligas bei negales“ (Mt 4, 23). Galime savęs paklausti: kodėl Jėzus ligoniams skiria tokį ypatingą dėmesį, kad apaštalams, Mokytojo pasiūstiems skelbti Evangeliją ir gydyti ligonius, tai tampa pagrindiniu jų misijos darbu (plg. Lk 9, 2)?

XX a. mąstytojas tai aiškina taip motyvuodamas: „Skausmas absoliučiai izoliuoja, ir būtent iš šios absoliučios izoliacijos kyla poreikis kreiptis į kitą, šauktis kito“ [2]. Kai žmogus dėl ligos savo kūnu patiria silpnumą ir kančią, jo širdis taip pat apsunksta, auga baimė, daugėja klausimų, aštriau iškyla prasmės klausimas dėl visko, kas vyksta. Kaip galėtume pamiršti daugybę ligonių, kurie šiuo pandemijos laikotarpiu paskutinį savo gyvenimo etapą nugyveno vieni intensyviosios terapijos skyriuje, tiesa, prižiūrimi didžiadvasiškų sveikatos priežiūros darbuotojų, bet toli nuo mylimiausių artimųjų ir svarbiausių žemiškojo gyvenimo žmonių? Štai kodėl taip svarbu šalia savęs turėti Dievo meilės liudytojus, kurie, sekdami Jėzumi, Tėvo gailestingumo pavyzdžiu lieja paguodos aliejų ir vilties vyną ant ligonių žaizdų [3].

3. Prisiliesti prie kenčiančio Kristaus kūno

Jėzaus kvietimas būti gailestingiems kaip Tėvas įgauna ypatingą reikšmę sveikatos priežiūros darbuotojams. Turiu galvoje gydytojus, slaugytojus, laboratorijų technikus, ligoniais besirūpinančius pagalbinius darbuotojus, taip pat daugybę savanorių, kurie aukoja savo brangų laiką padėdami kenčiantiems žmonėms. Brangūs sveikatos priežiūros darbuotojai, su meile ir kompetencija vykdoma jūsų tarnystė ligoniams pranoksta jūsų profesijos ribas ir tampa misija. Jūsų rankos, liečiančios kenčiantį Kristaus kūną, gali būti gailestingųjų Tėvo rankų ženklas. Įsisąmoninkite, kad jūsų profesija yra labai garbinga, drauge supraskite ir jos atsakomybę.

Dėkokime Viešpačiui už medicinos mokslo pažangą, ypač pastaruoju metu. Naujos technologijos leido taikyti ligoniams labai naudingus gydymo metodus; moksliniai tyrimai ir toliau vertingai prisideda prie senų ir naujų patologijų įveikimo; labai išsiplėtojo reabilitacinės medicinos žinių ir kompetencijos apimtis. Tačiau visa tai niekada neturi užgožti kiekvieno ligonio unikalumo, jo orumo ir trapumo [4]. Ligonis visada yra svarbesnis už savo ligą, todėl taikant kiekvieną gydymo metodą negalima ignoruoti poreikio išklausti pacientą, išgirsti jo istoriją, nerimą ir baimę. Net kai neįmanoma išgydyti, visada įmanoma rūpintis, visada įmanoma paguosti, visada įmanoma pasiekti, kad pacientas pajustų artumą, rodantį, jog žmogumi domimasi labiau negu jo patologija. Todėl tikiuosi, kad sveikatos darbuotojų ugdymo procesai padės jiems išsiugdyti gebėjimą išklausti ir užmegzti ryšį.

4. Slaugos vietos, gailestingumo namai

Pasaulinė ligonių diena taip pat yra gera proga atkreipti dėmesį į slaugos vietas. Šimtmečių būvyje gailestingumas ligoniams paskatino krikščionių bendruomenę atidaryti daugybę „gerojo samariečio užėigų“, kuriose gali būti priimami ir gydomi įvairūs ligoniai, ypač tie, kurių sveikatos poreikiai lieka nepatenkinti dėl skurdo, socialinės atskirties ar sunkumų gydant tam tikras ligas. Tokiose situacijose pirmiausia kenčia vaikai, seneliai ir

pažeidžiamiausi žmonės. Daugybė misionierių gailestingojo Tėvo pavyzdžiu skelbė Evangeliją ir drauge statė ligonines, ambulatorijas bei slaugos centrus. Tai labai vertingi darbai, per kuriuos krikščioniškoji meilė įgavo formą, o Kristaus mokinių liudijama meilė tapo labiau įtikinanti. Pirmiausia turiu omenyje žmones skurdžiausiuose pasaulio regionuose, kur kartais tenka įveikti didelius atstumus norint pasiekti sveikatos priežiūros centrus, kurie, net ir turėdami ribotus išteklius, siūlo tai, kas įmanoma. Dar reikia nueiti ilgą kelią, o kai kuriose šalyse gauti tinkamą gydymą tebėra prabanga. Pavyzdžiui, skurdžiausiose šalyse trūksta vakcinų nuo Covid-19, tačiau dar labiau stokojama gydymo galimybių nuo ligų, kurioms įveikti reikia daug paprastesnių vaistų.

Šiomis aplinkybėmis norėčiau dar kartą patvirtinti katalikiškų sveikatos priežiūros įstaigų svarbą: jos yra brangus turtas, kurį reikia saugoti ir palaikyti; jos buvo arti vargingiausių ligonių ir tų situacijų, kurias kiti palieka užmarščiai, ir tai paženklino Bažnyčios istoriją [5]. Kiek daug vienuolių steigėjų įsiklausė į neturinčių gydymosi galimybės arba netinkamai prižiūrimų brolių bei seserų šauksmą ir padarė viską, kas įmanoma, kad jiems pasitarnautų! Ir šiandien, net labiausiai išsivysčiusiose šalyse, šių įstaigų buvimas yra palaima, nes jose ne tik su visa reikiama kompetencija pasirūpinama kūno priežiūra, bet rodoma ir meilė, dėl kurios ligoniai ir jų šeimos yra dėmesio centre. Šiais laikais, kai plačiai paplitusi atmetimo kultūra, o gyvybė ne visada pripažįstama verta būti priimta ir išgyventa, šios institucijos, kaip gailestingumo namai, gali būti pavyzdžiu saugant ir rūpinantis kiekvieną, net ir pačia trapiąsiai būtimi nuo jos pradžios iki natūralios pabaigos.

5. Pastoracinis gailestingumas: buvimas ir artumas

Per šiuos trisdešimt metų sveikatos apsaugos sielovada vis labiau pripažįstama kaip nepakeičiama tarnystė. Jei skaudžiausia vargstančiųjų diskriminacija yra dvasinio dėmesio stoka – o ligoniai yra vargšai sveikatos požiūriu, – negalime jiems neperteikti Dievo artumo, jo palaiminimo, jo žodžio, sakramentų šventimo ir siūlymo augti bei bręsti tikėjimu [6]. Šiuo atžvilgiu norėčiau priminti, kad parodyti artumą ligoniams ir pasiūlyti jiems sielovadinį palydėjimą nėra tik specialiai tam atsidėjusių tarnautojų užduotis; Kristaus kvietimas lankyti ligonius skirtas visiems jo mokiniams. Kiek daug ligonių ir senų žmonių, gyvenančių namuose, laukia aplankymo! Paguodos tarnystė yra kiekvieno pakrikštytojo užduotis, prisimenant Jėzaus žodžius: „buvau [...] ligonis – mane aplankėte“ (Mt 25, 36).

Brangūs broliai ir seserys, Marijos, Ligonių Sveikatos, užtarimui pavedu visus ligonius ir jų šeimas. Tegul jie randa prasmę, paguodą ir įgyja pasitikėjimo vienydamiesi su Kristumi, kuris prisiima pasaulio skausmą. Meldžiuosi už visus sveikatos priežiūros darbuotojus, kad jie, turėdami apščią gailestingumo, drauge su tinkama priežiūra dovanotų pacientams savo brolišką artumą.

Visiems nuoširdžiai suteikiu apaštališkąjį palaiminimą.

Pranciškus

